

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPART HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: esütőtőlőkön és vasárnap.

Előfizetés:
 egész évre - - 12 korona.
 fél évre - - 6 "
 negyed évre - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.

Hirdetés ára: □ centiméterenként 6 fillér. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.

Nyiltér sora 40 fillér.

A három grófok.

Mindenekelőtt arra kell visszaemlékezni, hogy most egy esztendeje még Héderváry Károly gróf volt a miniszterelnök, akinek tavozását adáz lármával követelte az egész ellenzék s utódjaként folyton Lukács Lászlót emlegette. Az volt akkor a baloldal leghőbb vágya, hogy Lukács László legyen a kormányelnök, és mikor az események sodra és a korona bizalma csakugyan őt emelte Magyarország legelső közjogi méltóságának helyére: az ellenzék is megnyugvással fogadta, s sajtója szinte tüntető melegséggel üdvözölte. Akkor még se Désy ur, se a három gróf, se mások nem mondták róla, hogy panamista. Pedig azok a vakmerő és alapatlan vádak, melyekkel őt később Désy Zoltán, az ellenzéki kórus helyeslése mellett illette, ma sem Lukács Lászlóra mint miniszterelnökre, hanem mint pénzügyminiszterre vonatkoznak. És Désy ur, ha neki mint fenhéjazóan hirdette „zsebében voltak a bizonyítékok”, — miért nem támadta Lukácsot már pénzügyminiszter korában? Erre Désy ur maga adta meg a választ egy klasszikus elszólásban: azért nem, mert azt reménylették, hogy Lukács mint miniszterelnök majd békét köt az ellenzékkel.

Mert ő az ellenzéki bomlott és tulfütött fantáziával Lukácsról olyan békét reméltek, melynek alapján hatalomra jutnak. Mindaddig tehát, míg e vérmes reménykedés rózsás felhői uszkáltak az ellenzéki égboltozaton, Lukácsot sem magánbecsületében, sem hosszú közéleti pályáján való magatartásában gáncs nem érte. Mihelyt azonban nyilvánvaló lett, hogy *erkölcstelen alkura* nem haj-

landó, vagy elveit és meggyőződését áruba nem bocsátja, vagyis magyarul mondva, hogy *az ellenzék hatalmi éhségének kielégítésére* nem hajlandó, hát akkor a három grófoknak és társainak suttymban való helyesléseivel s talán beugratásával Désy ur egyszeriben ráütött a zsebében levő „bizonyítékokra”, s hangosan elkurjantotta Lukács Lászlóról a meggyalázó kifejezést, olyan vádakkal illetvén őt, melyeket mint állítja, már réges-rég tudott, s melyek Lukács Lászlónak még pénzügyminisztereskedése idejére tartoztak. Désy urat tehát nem a közéleti erkölcsök fölött való önzellen örködés szent lelkesedése, hanem a pártpolitikai esalodás miatt való szenvedély és *alacsony boszuérzet* dühre ragadta arra az ulra, mely a büntető törvényszék és a fogház ajtajáig vezet. Désy ur megkapta amit nyugodt perceiben ő maga is előre tudhatott. Elitelték.

Az ítélet nemcsak igazságos, hanem bölcs is. Csak arról szól, ami bírői mérlegelés alá tartozik, ami pedig nem oda tartozik, azt odautasítja ahová való, a parlamentbe. *Ezzel megoltalmazta az igazságszolgáltatás tisztaságát a politikai vakmerő betolakodás ellen.* Ezt tehát még a jogászilag tájékozatlan közönség is megnyugvással fogadja. Csak azok dühöngenek ellene, akik nem igazságot keresték, hanem a botrányt, s akik az ellenzéki politikát zsakutczába vezették. Ezek tehát fejvesztett kapcsolódásokba most már az igazságszolgáltatásba szeretnék behurczolni a politikát.

Eőán három gróf, három gáncs nélküli lovag, mindhárom országgyűlési képviselő, akiknek tehát módjukban és hatalmukban állna, hogyha valami kifogásuk van Lukács László ellen, azt

a maga egyedül illetékes helyén, a parlamentben előadhassák. Nem, ezt ő nem teszik, hanem ő is verik a mellüket, hogy ő is tudnak Désy vádjainak a tartalmáról. Eddig nem tudtak, eddig hallgattak, eddig csak Désyt tolták előtérbe, s követelik, hogy Lukács őket is állítsa bíróság elé.

Lukács igen nyugodtan válaszolt a nagyhangu hetvenkedésre: *Nem segédkezem abban, hogy ezek az urak mellékvágányra tereljék az igazságszolgáltatást.* Ha az uraknak politikai természetű vádjai vannak: tessék azokkal a parlamentben előállani. Ott szemtől szemben találkozhatunk.

Nagyon helyesen. Furcsa volna, ha a befejezett pert a gróf urak kedvéért újra előről kezdenék. Mit mondana ahhoz a három gróf ur, ha a munkapártból is kiállana három elismert gavalér és magáévá tenné azokat a vádak, melyekért annak idején Habár Mihályt éppugy elitelte a bíróság, mint most Désyt?

SZEMLE.

A koalíció elnöki testületének három grófja, Andrássy, Apponyi és Zichy kiadott nyilatkozatban újabb bírósági párviadalra hívják Lukács László miniszterelnököt. Azt lehetne gondolni, hogy a további két elnök: Kossuth Ferenc és Justh Gyula azért nem írta alá a provokáló nyilatkozatot, mert ő nem grófok. Ámbar az sücsen kizárva, hogy például Kossuth Ferenc amiatt nem dobódok ilyen kihívó módon a Panamakezével, mert nem felejtette el, hogy az ő kereskedelmi minisztersége idején utaltak át a M. A. V. pénztárából néhány százezer koronát a miniszterelnökségi rendelkezési alapba. Ez pedig már egymagában is alighanem súlyosabb dolog az egész vadnál, a melyet a három gróf ritkított cziczeros nyilatkozatban Lukács László ellen emel.

Minden pénteken friss
 szépeességi vörslí és mindennap
 friss szebeni vörslí, prágai so-
 dar és csemegekülonlegességek
 kaphatók:

812 22-

GIRNER J. JÓZSEF

kereskedésében

NAGYENYED.

Telefon 53 sz.

Főter.

Azt mondják nyilatkozatukban, hogy a Magyar Bank különböző üzletek megkötelese alkalmából négy millió koronát felülhaladó összeget bocsátott a bank diszkrét kiadásainak tételéből Lukács László szabad rendelkezésére. Ezt az összeget, habár állami tisztviselő nyugtázta, soha az államkincstárba be nem szolgáltatták, hanem választási költségek fedezésére fordították.

Hát ne vegyük számba a czáfolatokat és a felvilágosításokat, melyek e négy milliós ügyben eddigelé napvilágot láttak. Tekintsünk el attól a fontos körülménytől, hogy a Magyar Bank jó felelősséggel a választások után kötött szerződést a kormányval. Arra se vessünk ügyet, hogy ez az új szerződés éppen négy millió koronával volt előnyösebb a kincstár nézvére, mint a régi. — Dobjuk felre az összes információkat, melyeket illetékes oldalról kaptunk és ne foglalozzunk a köntörfalazással sem, a melylyel Déry Zoltán öt hónap folyamán a vádat ide-módotította.

De hámozzuk ki a dolgot abból a czélzatos, rosszhiszemű beállításból is, a hogy Andrásyék feltalálják. Mi marad meg akkor az egészből? Az marad, hogy valaki — egyes ember vagy testület — az állami érdek, a közérdek legparányibb sérelme nélkül pénzt adott a pártkasszának. A mely pénzt nem is vette át, a kinek „szabad rendelkezésére” bocsátották, hanem egy harmadik személy nyugtázta; a gróf urak szerint egy állami tisztviselő.

Am tegyük föl, ha nem is engedjük meg, hogy ez így megtörtént.

Ugyan, ugyan! Hát most hallanak először pártkasszáról a három gróf urak? Ezek a volt miniszterek és jelenleg is pártvezérek sohasem álmotdák még ilyesmire? Andrásy és Zichy grófok egyszer sem működtek közre a pártkassza gyarapításában? És Apponyi gróf nem vett-e részt abban a majdnem botránnyá fajult pörlekedésben, mely a függetlenségi párt kettészakadásakor tört ki Kossuthék és Justhek között, hogy kié legyen a koalíziós kormányzat alatt összegyűjtött pártkassza? Nem gyűjtöttek, nem költöttek soha efféle pénzt? Nem gyűjtik-e ma is, onnan honnan éppen lehet?

Jól és helyesen tette Lukács László miniszterelnök, hogy egy előkelő gesztussal egyszerűen félreintette az utjából ezt a három politikaiszínját szót, a kik az erkölcsi lovag jelmezében toppantak elébe, hogy szörnyű nagyképűsködéssel számunk kerjenek tőle bűnököt, a melyeket ők maguk olyan szívesen elkövettek és fognak elkövetni mindenkor, a míg a pártpolitikában vezető szerepet játszanak.

A képviselőház zárszámadási bizottságának előadója: Nagy Sándor egyik delutáni lap tudósítójának elmondotta, hogy a koalíziós kormány zárszámadásainak teteleit átvizsgálván a saját kezdeményezéséből és a mások figyelmeztetése folytán is kereste azokban a vasuti talpfák beszerzésére vonatkozó tetteket. Ezeket a tetteket azonban nem találta meg. A vasut men-

tén — ugymond — rengeteg mennyiségű felhalmozott fa korhad még ma is, úgy hogy nem tudnak rajta tudni. Ha tüzelőfának osztják is ki, akkor is még tíz evre elegendő kézzel láthatják el a vasutasokat. Mindezek dacára semminemű tételt, ami a talpfára, vagy tüzelőfára vonatkoznék, nem talált a számadásokban. Éppen ezért indítványozni fogja a zárszámadási bizottságban, hogy szerezzék be az összes szerződéseket 1906-tól 1909-ig és állapítsák meg, hogy nyilvános árlejtésen szereztetett-e be a szükséges famennyiség. Hasonlítsák össze az elfogadott ajánlatokat az elutasítottakkal. Állapítsák meg, hogy mennyi fát vettek és milyen áron. Hasonlítsák össze az egységárakat a Déli Vasut és a Kassa-Oderbergi vasut által abban az időben fizetett egységárakkal.

A koalíziós kormány szénszerződéseire vonatkozólag azt mondja az előadó, hogy a zárszámadások átvizsgálásából megállapította, hogy ezen a czímen három év alatt a tulkiadások 23 millió koronát tettek ki teljesen indokolatlanul.

Semmiféle hajszára — ugymond az előadó — a bizottság nem törekszik, de ezek fölött a dolgok fölött egyszerűen csak napirendre térni nem szabad.

HIREK.

— **A zalatnai ház.** A bíróság két szakértőjének becslése a zalatnai házról a következő: Az egyik szakértő szerint a 14000 négyszögletes telek értéke, négyszögmetereként 5 koronát számítva, 70.000 korona, a telken levő parknak értéke 21.000 korona, a beépített 515 négyszögmeternyi területnek értéke, négyzetmetereként 85 koronával számítva, 43.775 korona. A másik szakértő a beépített területet 45.230 koronára értékeli, a telket pedig 79.640 koronára. A szakértők a legmérsékeltébb árban állapították az értéket; a melyhez jön még a 4200 koronát érő kerítés és az 1600 koronát érő kut. Vagyis az ingatlan és tartozékainak értéke 129.233 korona. A vétel után 9600 koronát fordítottak atalaktásra. És a házat a kincstár 90.000 koronával olcsóbban jutott hozzá. — A tiszta valóságban láthatjuk a házladás ügyét, a melynek korrektségehez egy szó sem férhet. Mindaz, amit Desyek állítottak, nemtelen rágalomná vált.

— **Halálozás.** Zabolai Finna Béla magyarlapadi körjegyző hitvese született Szentjános Emmye hó 20-án d. u. 1 órakor életének 35-ik, boldog házasságának 15-ik évében rövid szenvedés után meghalt Magyarlapadon, Kolozsvart helyzetek örök nyugalomra.

— **Perzsa misszionárius.** Ma délelőtt 11 órakor Daniel György perzsi ref. lelkes misszionárius német nyelvű előadást fog tartani a várbeli ref. templomban. Az előadást Weinrich Frigyes lelkes fogja tolmácsolni.

— **Új utburkolat városunkban.** A nagyenyedi m. kir. államepítészeti hivatal a torda—nagyseben—brassói állami közut városukat átszelő 64.79—65.5 km. szakaszán, a Kossuth-utcán létesítendő aszfaltburkolat készítésével a megtartott versenytárgyalás alapján a Magyar aszfalt r.-t. bizta meg 62.221.42 K., ugyanazon ut 65.5—66.6 km. szakaszán létesítendő kis kőburkolat készítésével pedig a Kissebesi gránitkőbányák r.-t.-ot 75.200.72 korona vállalati összeg mellett.

— **Üzemvezető-változás.** A helybeli Ganz-féle villamosműnél a több évet eltöltött Kolar Ferencz üzemvezető Budapestre helyeztetvén, helyét a társaság Rác z Simou mérnökkel töltötte be. Ez alkalmából nem mulasztjuk el, hogy ne méltassuk Kolar városunk intéző köreiből elismert szíves előzékenységét. Nemcsak a fogyasztó közönséggel szemben tanúsított jó modoraért, de azokért a buzgó közreműködésekért is, amelyekkel részessévé vált városunk intézményeinek jótékonyági és közművelődési munkáiban.

— **A Nagyenyedi Iparos-Önképzőkör** ma vasárnap delután fél 4 órakor az új városnéző közgyűlési termében műsoros ismeretterjesztő összejövetelt tart a következő programmal: 1. A Balaton. Zenéskép, irta Csiky János. Éneklés az alkalmi három szolamu női kar. 2. Költeményt mond el Szabó Erzsike. 3. Szövetkezeti mozgalmakról olvas fel Váró Pál. 4. Dialogot adnak elő Benedek Eszti és Takács József. 5. Két eredeti magyar dal, irta Kun László, éneklés a kör vegyeskara. Erre az összejövetelre városunk közönségét, s kivált a kereskedő és iparos ifjúságot tisztelettel hívja meg az Iparos-Önképzőkör választmányja. Belépti díj nem lesz, a kitett perselybe azonban szíves adományokat köszönettel fogadják.

— **Betörőbanda Erdélyben.** Teljesen a nagyenyedi betörés mintájára a múlt hét egyik éjszakáján két nagyobb betörést követtek el Bánffyhunyon. Az eddig még ismeretlen betörők Israel Ferencz és Jakab Ferencz órasóknak a Fő-utcában levő üzleteit törték fel s a két helyről összesen 3000 korona értékű ezüst órákat loptak el. A betörők az eddigi nyomok szerint azon hajnalban el is utaztak Bánffyhunadról, de hogy merre vették útjukat, az ezidőszerint bizonytalan. A bánffyhunyadi betörések elkövetésének módja arra a feltevésre vezette a nyomozó hatóságokat, hogy az utóbbi időben Erdélyben egy utazó betörőbanda működik. Minden jel ugyanis arra vall, hogy a legutóbbi desi, szamosújvári, nagyenyedi, segesvári és szászregeni, továbbá a sepsiszentgyörgyi betöréseket egy és ugyanazon tettesek követhették el. Most ebben az irányban folytatják a hatóságok a nyomozást, melyből most már az államrendőrség detektívjei is kiveszik részüket. A vidéki nyomozó hatóságok egészen a bánffyhunyadi betörésig tehetetlenül állottak a gonosztevőkkel szemben. Egyetlen betörés után sem maradt semmi nyom a betörők után. Bánffyhunad után azonban annyi nyom maradt, hogy most már kétségtelenül meg-

MŰTRÁGYÁT (16% kálimsuperphosphat)
 állandóan aktáron tart **WINKLER JÁNOS, Nagyenyeden.**

lehetett állapítani, hogy egy valószínű utazó betörőbanda működött Erdélyben. Személyleírások jutottak a nyomozó csendőrök kezébe s ezeknek alapján viszont azt nyomozták ki, hogy a banffy-hunyadi fosztogatás után a betörők Kolozsvárra menekültek s ott elrejtőztek.

— **Holyreigazítás.** Lapunk e hó 20 diki számában a Tóvisi Takarékpénztár r-t. VI-ik üzletévi közgyűléséről szóló hírtünkbe hiba csuszott be. A tartalékalap nem 300-, hanem 30 ezer korona.

— **Vasuti előmunkálati engedély.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter előmunkálati engedélyt adott egy év tartamára az angol-osztrák bank budapesti fióktelepe cégnek a budapesti m. kir. államvasutak Alvincz állomásából, vagy esetleg az Erdély délvideki helyiérdekű vasut Szászsebes állomásából kiágazólag Péterfalva, Sebeshegy, Szászcsőr, Láz és Sugág községek határainak érintésével a Sebes folyó völgyében a román határ közelében elterülő Csurgapatai völgy egy alkalmas pontjáig vezetendő keskenyvágányú gőz, esetleg villamos üzemű korlátolt közforgalmu iparvasut vonalra.

— **Hortobágyi életkép.** Az Edison fényjáték színházban ma vasárnap szokatlan változatos és kiváló műsor kerül a vászonra. Az egyik nagy kép „A kis Jakab” irányregény 3 felv. Jules Claretie, a francia akadémia tagjának világirodalmi nevezetességű mesterműve. Előadják ugyanazok a művészek, kik a Nyomorultakban oly nagy sikert arattak. — A másik magyar film: „A csikós” hortobágyi életkép. Irta Fenyvesi Emil, előadják a Vígsház művészei. A képet Hortobágyon vették fel. A művészreplők kívül részt vesznek a cselekményben Debreczen város hortobágyi csikósai is. A hortobágyi népelet a maga sajátágaival, szokásaival, az alföldi néplelek tősgyökeres megnyilatkozásaival mind benne van e filmben.

— **A protestáns négyesület** által e hó 16-án tartott műsoros összejövetelen befolyt jegyek árából 85 kor. 30 fillér, felülfizetésekből 10 kor. 10 fillér, összesen 95 kor. 40 fillér. Fogadják a szíves felülfizetők, valamint általában az adakozók egyesületünk hálás köszönetét. Zayzon János pénztáros. Doczy Ferencz ellenőr.

— **A legjobb magyar írók** egész kara írja Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklektárának, a Jó Pajtásnak ozikkeit. Legújabb, február 23-iki számába is Ábrányi Emil írt verse, Szemere György és Krúdy Gyula elbeszélést, Sebők Zsigmond újabb Dörnyő Dömötör kalandokat, Elek nagyapó (Benedek Elek) meséit és szép verset, Rákosi Viktor regény folytatást. Ezenkívül még Gyula bácsi érdekes természetrajzi aprósága, a Kis Krónika rovat érdekességei, Zsigula bácsi mulattató mókája, a rejtvények, szelkesztői izenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala Budapest IV., Egyetem-utca 4.

— **Két legenda.** Régen volt olyan közvetlen hatása magyar versnek, mint a történelmi nevezetességű Rákospataki megjelent két legendának, melyet Péterfy Tamás székely költő írt. „A holló fája” egy élő legenda Mátyás király hollójáról. — Az öreg rezgőnyarfa vastag ágai egymást dörzsölve, károgó hangot hallatt időnkint. — Százados törzsét a költemény hatása alatt ércbe öntött táblával jelölték meg a Rákospatak partján. „A Rákospatak legendája” a Rákospatak szomorú, s szép története Szavalkó részére igen becses műfaj a két

költemény. — A füzetet Dobay Zsigmond festőművész rajzai díszítik. Ára postai küldéssel együtt 50 fillér. Cím: Péterfy Tamás író, Budapest, IX. Köztelek. Az összeg levéljegyekben is beküldhető.

* **Százéves korában is** ruganyosan és graciózan jár, ha valódi „Berson” gummi-sarkot hord a cipőjén. Vásárlásnál tessék határozottan az aranydobozba csomagolt „Berson” gummi-sarkot kérni.

KÖZGAZDASÁG.

A legalkalmasabb sétányfák.

(Folytatás.)

A legajánlhatóbb hársfajták következők:

A krimi hárs (Tilia Euehlor) Moltke féle hárs (Tilia Moltkei) Magyar ezüst hárs (Tilia tomentosa) és a két utóbbi keresztezése a Tilia spectabilis. A felsorolt hársfajták lombozata igen szép, e mellett ellenálló képességű úgy a por mint a füst ellen, ugyszintén gombabetegségektől teljesen mentes.

A krimi hárs lombozata fényes, sima, sötétzöld. Az ezüsthárs fiatal hajtásai tavasszal és később a levelek hátlapja fehéren szőrözöttek, mely körülmény már a legkevesebb levegőmozgásnál is a fának igen diszes fehérben játszó külsőt kölcsönöz. A Moltke-hárs és a vele rokonságban levő Tilia spectabilis lombozata fényes, a hátlapján kevéssé szőrözött. Hársfajták közül még megleltést érdemel a nagylevelű nyári hárs, mely szintén igen szép növéssel tűnik ki, tavasszal és virágzás idejében szintén oly szép, mint a többi hársfák, azonban nem oly erőteljes fejlődésű és lombzatát is korábban hullatja. Ezen fajta ültetését oly helyeken ajánljuk, melyeket inkább csak kora tavasszal keresnek fel.

Platánfák (Platanus). A hársfák után legelső sorban szelesebb utak és nagy terek befásításánál a platánfák jöhetnek tekintetbe.

A platánfa teletálló, minden jobb talajban megterem, szép nagy fakat képez, melyeknek magasra nyúló ovális koronái vannak. Az igen szép lombzatnak nagy sötétzöld levelei hátlapjukon hamvasok, melyeket kárteknő rovarok nem támadnak meg, ugyszintén füst és por ellen érzéketlenek. Németországban a platánfát nagy mennyiségben termelik, mivel ott még keskenyebb utak befásítására is használják, hol a fak évenként gúla alakban lesznek visszametszve.

Juhar vagy javorfák (Acer). A javorfák sorozatából sétányfák gyanánt leginkább a felsorolt válfajtákat használják. A Acer Platanoides, Acer pseudoplatanus és Acer Negundo. Ezen fajták mindegyike igen gyorsfejlődésű, feltétlen teletálló. A fák igen szép üde zöld lombzatú, nagy arnyékos koronákat képeznek. Az Acer platanoidesnek van egy válfajtája gömbalaku koronával: Acer platanoides globosum, mely fajtát a gömökécczel hasonlóan szűk utak befásításánál lehet alkalmazni. Az összes többi javorfajták csakis szeles utak és nagyterek szegélyezésére alkalmasak.

Vadgesztenye (Aesculus). Virágzás idejében egyike a legszebb sétányfáknak a közönséges vadgesztenye Aesculus Hippokastanum és ennek vörös virágú válfajtája az Aesculus rubikunda. Mindkét fajta azonban tavasszal igen dus

virágai elhullatásával, később pedig a lombzat és gyümölcsök elvesztésével igen sok szemetet képeznek, mely állandó takarítást igényel. Száraz években a gesztenyefák lombzatukat már igen korán levetik, nagy koronájú fakat képeznek, melyeket csakis szeles utakra ajánlatos ültetni.

Kőrifák (Fraxinus). Nedves fekvésekbe és gyenge talajjal bíró utak mellé legalkalmasabbak a kőrifák. A közönséges kőrifák (Fraxinus excelsior) magasra törő koronájú nagy fakat képez, emelkedő korról néha a 30—40 méter magasságot is eléri. A sötétzöld lombzat igen sokáig marad a fán.

Az amerikai fehér kőrifák (Fraxinus americana alba) lombzata kissé nagyobb a közönséges kőrifaénál és világosabb színezésű. Oly vidéken, hol kőrifogár nagy mennyiségben lép fel, kőrifát ültetni nem szabad, mivel ezen kárteknő a kedvelt fajt igen ellepi. Amerikai diófa (Juglans nigra). Ezen faem szintén csak szeles utak és nagy terek befásítására alkalmas és különösen külvárosokban, hol a fa szeles nagy koronáit a földszintes törpebb házak felett kedve szerint elteregetheti, szoktak alkalmazni. Talajt illetően az amerikai dió nem válogatós, bármely melyretegű talajban megterem. Sophora (Sophora japonica). Ez a japánból származó sétányfa lombzata tolszerű, sötétzöld. A Sophora középnagy fakat képez, sűrűen elágazott gömbölyű koronával. Juliusban virágzik, virágai sárgás fehérek. Mivel lombzata a füstöt és a port jól tűri, továbbá mivel kárteknő rovaroktól is mentes, gyakori alkalmazását igen lehet ajánlani.

Berkenye (Sorbus aucuparia). A berkenyék bugakban jelentkező és júliusban korálvörös színezésbe átmenő szép gyümölcsökkel igen hatásosak. A fa még köves talajban is megél és középnagy gyér koronákat képez. A sötétzöld lombzat igen gyér, minek következtében a fa igen kevés arnyékot nyújt.

Ezek volna az azon sétányfafajták, melyek ültetését a körülményekhez mérten ajánlhatunk.

Még megjegyezzük, hogy egy város utainak szegélyezéséhez minél kevesebb fajtát válasszunk, arra pedig feltétlen figyelniünk kell, hogy egy ut csak egy fajta sétányfával fásítandó, mivel csak ez esetben számíthatunk egyöntetűségre és szép sikerre.

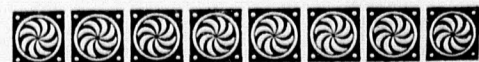
Szűkebb utak szegélyezésére első sorban ajánlunk Robinia Bessonianat, szelesebb utakra pedig Szilfát (Ulmus) alkalmazni, hol a talaj különösen jó, az időjárás tapasztalat szerint nem nagyon száraz, oda hársfák is ültethetünk. Több sétányfafajtát csakis nagy városokban lehet ültetni, hogy egy kis változatosságot idézzünk ezáltal elő.

(Vége.)

LEGJOBB AJÁNDÉK
a tartós és olcsó
hazai szőttesáru

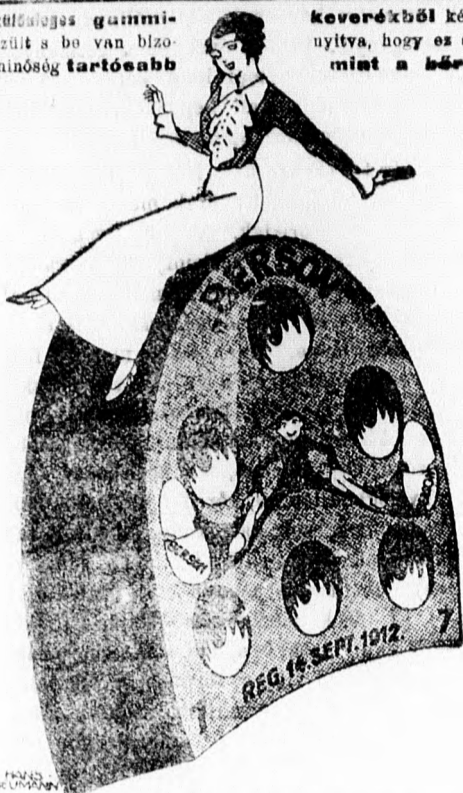
Arjegyeket ingyen és bérmentve küld:
LINGNER szövőgyára NAGYENYED

Az új „BERSON” gummisarok

különleges gummi-
szűrt s be van bizo-
minőség tartósebb

keverékből ké-
nyitva, hogy ez a
mint a kőr.

Az új „BERSON” gummisaroknak pontosan olyan a színe és formája, mint az Ön elpöje borsarkának, alakjának művészi kivitelében rendkívül elegáns, minősége kiválóan tartós és pehelykönnyű.

Az új „BERSON” gummisarok megőrzik elpöjének borsarkát az elferedéstől, elpöjét állandóan elegáns, tökéletes formájában tartja meg és nagy rugalmasságánál fogva védi az Ön idegeit és hátgerincét.

A számos, teljesen értéktelen versenyzártmány-nak célja az, hogy a mintázás utánzásával és hasonhangzásu elnevezéssel a t. o. közönséget félrevezesse.

A valódi új „BERSON” gummisarok elegáns aranydobozba van csomagolva, amelyen a szó „BERSON” világosan olvasható. Azonkívül minden valódi új Berson-gummisarok látható az itt ábrázolt gyári védjegy melyre különös figyelmet fordítandó.

Kérjen határozottan csak ezzel a védjeggyel ellátott „BERSON” gummisarokat. Csak saját cipésze vagy cipőkereskedője által erősítette cipőszarkára és saját érdekében utasítson vissza minden más gyártmányt.

Bersonművek, Budapest, VII.

Információk, inkassók, kétes követelések megváltása, tranzakciók, fizetésektelen cégek szanálása, egyezségek finanszírozása, moratoriumok kieszközlése és megállapodások létesítése, a hitelezők meg látogatása kapcsán.

Lloyd hitelvédő egyesület Budapest, Andrassy ut 24.

Telefon 177-45, 42-43, 119-11.

Sürgőnyezem: Lloydbus.

Közbenjárók díjazatnak, 75 10-10

Nyomatott a Nagyeenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár Részvenytársaság könyvnyomdájában Nagyeenyeden.

A „Nagyeenyeni Általános Takarékpénztár”

földbirtokra és szilárd anyagból épült bér- és lakházakra előnyös feltételek mellett a tőketörlesztést és a kamatokat magukban foglaló félévi egyenlő részletekben visszafizetendő

törlesztéses kölcsönöket

1000 koronán felüli összegekben 10—50 évi időtartamra nyújt.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények Lingner György ur által nyújthatók be.

Bővebb felvilágosításokkal szolgál:

LINGNER GYÖRGY Nagyeenyed. Telefon 15.

255

Villaszerű

kényelmes lakás

a Tövis-utcában

azonnal kiadó.

Értekezni lehet a Schuller gyógy-szertárban. 59 2-3

1912. évi. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyeenyedi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt Nagyeenyedi Kisebítő Takarékpénztár végrehajtónak, Vajda Todor és Domsa Gyurka I. Nuez paczalkai lakosok végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyben a végrehajtási árverés 205 kor. tőke, ennek 1908. évi október 16-tól járó 8% kamata, eddig összesen megállapított 22 kor. 70 fill. per- és végrehajtási költség, valamint ezen árverési kéreésért ezuttal megállapított 17 kor. és a még felmerülendő költségek, valamint 100 kor. 400 kor. tőkék s jár. iránti követeléseinek és az ezuttal csatlakozottak kimondott Vlád Nyikuljának 41 kor., — Piára Takarékpénztárnak 60 kor., Csorlea Jakab, Logyin, Csorlea Juon I. Jozsif, — kiskoru Csorlea György, Jakab és Mária, Csorlea Todorika I. Jozsif, Csorlea Anna Domsa Juonné és Csorlea Auika Gyuty Áronnének 88 kor. tőke s jár. iránti követeléseiknek kielégítése végett az 1881. LX. t. cz. 144 § alapján és a 146 § értelmében a gyulafehérvári kir. tszék területén és a nagyeenyedi kir. bíróság területében levő a paczalkai 153. sz. tjkvben A + 1, 4. rsz. alatt foglalt Domsa György I. Nuez (kinek neje Filip Vironya) tulajdonánál jelzett ingatlanra, — még pedig az A + 1. rsz. 860. hrsz. 8 kor., — a 4. rsz. 2289b, hrsz. 60 kor., — a 215. sz. tjkvben A + 2, 4, 7, 12. rsz. alatt foglalt Domsa Gyurka tulajdonánál felvett ingatlanokra, — a 12. rsz. ingatlanra C. 6, 7. alatt Domsa Jakab I. Milton és Domsa Macsinik sz. Csorlea javára bekebelezett élethossziglani haszonélvezetijog fenntartásával még pedig a 2. rsz. 648. hrsz. 48 kor., — a 3. rsz. 1152. hrsz. 24 kor., — a 4. rsz. 1789. hrsz. 30 kor., — a 7. rsz. 2793a, 2793b. hrsz. 75 kor., — a 12. rsz. 1066 I. hrsz. 132. kor., — a 307. sz. tjkvben A + 2, 4. rsz. alatt foglalt Domsa Gyurka tulajdonánál felvett ingatlanokra, még pedig a 2. rsz. 525/1. hrsz. 293 kor., 3 rsz. 990b. hrsz. 96 kor., — a 4. rsz. 1547a, 1547b. hrsz. 19 kor., — a 654. sz. tjkvben A + 1. rsz. 960/1. hrsz. alatt foglalt Domsa György I. Nuez tulajdonánál felvett ingatlanra 191 kor., és a 4. sz. tjkvben A + 2. rsz. 1012. hrsz. alatt foglalt, Vajda Tivadar tulajdonánál felvett ingatlanra 7 kor., összesen 988 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltek.

1. A fennebb megjelölt ingatlanok az 1913. márczius hó 22-ik napjának délelött 10 órájaker Paczalka község házánál megtartandó nyilvános árverésen a hirdetményben körüírít ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adtnak.

2. Az árverezni szándékozók az 1908. évi XLI. t. cz. 21. §-ában említett kivételével tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal

számított óvadékképesértékpapírokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bíróságnál bírói leltárba történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályzerű letéti elismervény átiszolgáltatni.

Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megallapított bánatpénzt az általa ígert ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni, mert ellenesetben az árverés az 1908. évi XLI. t. cz. 25. §-a értelmében meg folytattnai.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Nagyeenyeden, 1912. évi október hó 24-én.

Dr. Bottlik István,
kir. jbró.

A kiadmány hitelesség:

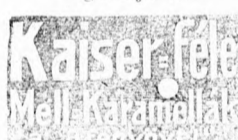
Kaba János tkkvezető.

58 1-1

Köhögés

Aki

szereti egészségét, az igyekszik a köhögést megszüntetni, 6100 közzegyzőileg hitelesített bizonylat igazolja a

jóságát.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva köhögés, rekedtség, katarus, gégekatarus, elnyálkasodás, göres és hörghurut ellen.

Csomagja 20 és 40 fill. Doboz 80 fill.

Kapható:

Inceffy Albert-nél

Tövisen. 38 4-24

Az „Első Magyar Általános Biztosító Társaság”

nagyeenyedi ügynőksége ez uton értesíti az érdeklődő közönséget, hogy a biztosítás összes ágaira (élet íd, jég és betörés) vonatkozó díjzétések Földes Ede ur könyvkereskedésében eszközlelendők. Ugyanott a biztosításokra vonatkozó összes felvilágosítás okmegtudhatók.

Első Magyar Általános Biztosító Társaság
nagyeenyedi ügynőksége.

Elismert legjobb gyártmányok

Lingner György
nagyenyedi szövőgyárából
előírt gyári áron kaphatók:

a gyári raktárban Szentkirály utca 106. sz.
Ifj. Mészáros János és Társánál Főtér
és a Fogyasztási szövetkezetben

2 szoba, konyha

istállóval ellátott telek azonnal
bérbeadó olcsón, Felszeg-u. 29.
szám alatt Nagyenyeden.

Értekezhetni Felszeg-utca 25. sz. alatt.
243 8-10 v

Ügyes irodistanó

ki az irodai munkákban jártas, önálló
munkaerő, jó számoló, a könyveléshez
is ért, állást keres.

Czím a kiadóhivatalban. 60 1-3

Balla Béla huszletében

teljesen hizott sertések
szalonnája és hája 1:80 fillérért kap-
ható, nagyobb vételnél árkedvezmény.

24 9-

Egy holdnyi termő szőlő,
legfinomabb csemegefajokkal,
csinos nyári házikóval az
Örhegyen eladó.

Értekezhetni Dr. Elekes Károly
ügyvéd irodáján.

55 2-3 v

Olcsó tűzifa!

I. oszt bükfa csak egész vas-
uti kocsival szállítva, olcsó ár-
ban kapható 62 1-2

Márer és Weiszberger

faereskedőnél

Nagyenyeden és Tövisen
Telefon sz. 51 6s 10

3685-1312. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A balázsfalvi kir. járásbírósa mint telexkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Lakatos Andrasné Gazsi Zsófia végrehajthatónak Lakatos János és neje Gyulai Erzsébet alsókarácsonfalvi lakos végrehajthatást szenvedő elleni 312 korona 91 fillér s járuléka iránti végrehajthatási ügyében, Lakatos János és neje Gyulai Erzsébet végrehajthatást szenvedőknek az alsókarácsonfalvi 74. sz. tjkvben A + 1. rsz. 157. 158. hrsz. faházas belsőségéből $\frac{1}{2}$ -ad rész jutalékára 154 kor. 11 fill., a 2. rsz. 474. hrsz. rétből $\frac{1}{2}$ -ad rész jutalékára 81 kor. 36 fill., a 3. rsz. 740. hrsz. szántóból $\frac{1}{2}$ -ad rész jutalékára 160 kor. 86 fill., a 4. rsz. 907. hrsz. szőlőből $\frac{1}{2}$ -ad rész jutalékára 13 kor. 80 fill., 5 rsz.

926. hrsz. szántóból $\frac{1}{2}$ -ad rész jutalékára 306 kor. 86 fill., a 6. rsz. 1088. hrsz. szántóból $\frac{1}{2}$ -ad rész jutalékára 313 kor. 11 fill., a 7. rsz. 1207. hrsz. szántóból $\frac{1}{2}$ -ad rész jutalékára 26 kor. 64 fill., a 8. rsz. 1492. hrsz. rétből $\frac{1}{2}$ -ad rész jutalékára 28 kor. 86 fill., a 9. rsz. 1599. hrsz. rétből $\frac{1}{2}$ -ad rész jutalékára 183 kor., a 10. rsz. 1723, 1729. hrsz. legelő és szántóból $\frac{1}{2}$ -ad rész jutalékára 150 kor. 69 fill., a 11. rsz. 1868. hrsz. szőlőből $\frac{1}{2}$ -ad rész jutalékára 18 koronában megállapított kikialtási árban a végrehajthatási árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok 1913. március 5. napjának délelőtt 10 órajakor előírt Alsókarácsonfalva község házában tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási ár felén illetve kétharmadán alól nem fognak elsdadni.

Az, a ki a kikialtási árnál magasabb ígérletet tett és többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikialtási ár százaléka szerint megállapított bantp-nt az általa ígért ár ugyanannyi százalékig kiegészíteni, ha ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ugy ígérte figyelmen kívül marad és az árverésen, mely azonnal folytatandó, többé részt nem vhet.

Árverezni szándékozók a kir. kincstár kivételével kötelesek az ingatlanok kikialtási árának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképesértékpapirokban a kiküldött kezehez letenni, avgy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bantp-nt csak a bíróságnal előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt a szolgál-
tatni.

Az árverési feltételek a hivatalos órak alatt előírt telexkönyvi hatóságnal és Alsókarácsonfalva község házában megtekinthetők.

A kir. járásbírósa mint telexkönyvi hatóságtól.

Balázsfalva, 1912. évi október hó 28. napján.

Bauer Zsigmond, s. k.
kir. jb. jegyző.

A kiadomány hitelül:
Gidófalvy Pál,
kir. tkvvezető.

61 1-1

Egy jó házból való FIU
Földes Ede könyvkereskedésé-
ben felvétetik.

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár R.-T.

Az Osztrák-Magyar Bank mellékhelye.

Részvénytőke 600.000 korona.	Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapirokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzintézetek részvényeire. Vásárol és elad értékpapirokat. Letétbe elfogad értékpapirokat, sorsjegyeket, értékeket kevés őrzési díj mellett. Idegen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál. Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számíto le. Állandó betetet a legkedvezőbb kamatláb mellett fogad el.	Tartalékalap 400.000 korona.
Az intézet hivatalos órái hétköznapokon: délelőtt 9-12 óráig, délután 3-4 óráig.		Üzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CEMENT-gyár Kugler és Társai

Brassóban.

Itt helyben kapható Klemm Pál cégnél Szentkirály-utca 128.

MEGHIVÓ.

A Vizaknai Takarékpénztár Részvénytársaság
V. évi rendes közgyűlését

Vizaknán, 1913. márczius hó 2-án délután 2 órakor tartja meg, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívottnak.

Tárgysorozat:

1. Igazgatóság jelentése és a zárszámadás betérjesztése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. Igazgatósági tag választás.
4. Esetleges indítványok.

Vizakna, 1913. február hó 14-én tartott üléséből.

Az igazgatóság

Tartozik.		Mérleg-számla.		Követel.			
<i>Vagyon:</i>				<i>Teher:</i>			
Be nem fizetett részvénytőke	17000	—	Részvénytőke	100000	—		
<i>Pénztár:</i>			Tartalékalap*	17665	80		
Készpénz	11277.11		Takarékbetétek	422505	22		
Folyó számla	8991.85		Visszleszámitolt váltók	263119	—		
Giró-számla	901.66	21170	62	Nagyszabeni ált. takpt.	6429	80	
<i>Kölcsönök:</i>				Fel nem vett osztalék	318	—	
Váltótárca				Átmeneti tételek	10438	23	
Kezeselt váltók	371189.42			<i>Nyereség:</i>			
Jelz. bizt. „	164780.—	535963	42	Mult évi nyereség áth.	234.71		
Jelzálogkölsön		180236	—	Ez évi tiszta nyereség	10891.94	11126	65
Ingatlan és intézeti ház	58529.—						
10% leírás	585.29	57943	71				
Berendezés	7263.23						
10% leírás	726.32	6536	91				
Adósok	3483.13						
Átmeneti tételek	9262.41	12745	54				
		831602	20			831602	20

* A tartalékalap ez évi dotációival 21000 K. emelkedik.

Tartozik.		Nyereség- és veszteség-számla.		Követel.			
<i>Kiadások:</i>				<i>Jövedelmek:</i>			
Alapítási költség 20%	182	50	<i>Kamatok:</i>				
<i>Kamatok:</i>			Váltókölsön kamat	46411.70			
Betétkamatok	21117.40		Jelzálogkölsön	15421.61	61833	31	
Visszleszám. váltók kamatai	28624.93	49742	33	Jutalék	7551	73	
Kamatadó	2111.74			Hazbér	1599	38	
Adó és illeték	705.20	2816	94	Idegen pénznem nyereség	48	86	
<i>Költségek:</i>				Nyereség athozat	234	71	
Tisztviselők fizetése	4200.—						
Üzleti költségek	1887.96	6087	96				
<i>Leírások:</i>							
Ingatlanokból 1%	585.29						
Berendezésből 10%	726.32	1311	61				
Nyereség		11126	65				
		71267	99			71267	99

Vizakna, 1912. évi december hó 31-én.

Jósi István s. k.,
pénztárnok.

Takáts István s. k.,
vezérigazgató.

Gergely Jenő s. k.,
könyvelő.

A fenti mérleget, nyereség és veszteség-számlát a szabályszerűen vezetett könyvekkel összehasonlítva helyesnek találtuk.

Szalántzy Jenő s. k.,
f. b. elnök.

dr. Hajdu Manó s. k.,
f. b. tag.

Székely György s. k.,
f. b. tag.

Nagy József s. k.,
f. b. tag.

Bock János s. k.,
f. b. tag.